

[IA11] ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ Α΄
Αρχαιολογία των γεωμετρικών και
αρχαϊκών χρόνων (1100 - 480 π.Χ.).

Καθ. Δημήτρης Πλάντζος

Αρχαϊκή εποχή:
ο 7^{ος} αι. π.Χ.

(συνέχεια)

Οι περίοδοι της αρχαίας ελληνικής τέχνης:

- Εποχή του Χαλκού (3200-1100 π.Χ.)
- Υπομυκηναϊκή εποχή (1100-1050 π.Χ.)
- Πρωτογεωμετρική εποχή (1050-900 π.Χ.)
- Γεωμετρική εποχή (900-700 π.Χ.)
- Αρχαϊκή εποχή (700-480 π.Χ.)
- Κλασική εποχή (480-336 π.Χ.)
- Ελληνιστική εποχή (336-31 π.Χ.)

Οι περίοδοι της αρχαίας ελληνικής τέχνης:

- Εποχή του Χαλκού (3200-1100 π.Χ.)
- Υπομυκηναϊκή εποχή (1100-1050 π.Χ.)
- Πρωτογεωμετρική εποχή (1050-900 π.Χ.)
- Γεωμετρική εποχή (900-700 π.Χ.)
- **Αρχαϊκή εποχή (700-480 π.Χ.)**
- Κλασική εποχή (480-336 π.Χ.)
- Ελληνιστική εποχή (336-31 π.Χ.)

Αρχαϊκή εποχή: ο 7^{ος} αι. π.Χ.

Η αρχιτεκτονική κατά τον 7^ο αι. π.Χ.:

Αρχαία ελληνική θρησκεία:

Η αρχιτεκτονική κατά τον 7^ο αι. π.Χ.:

Η αρχιτεκτονική κατά τον 7^ο αι. π.Χ.:

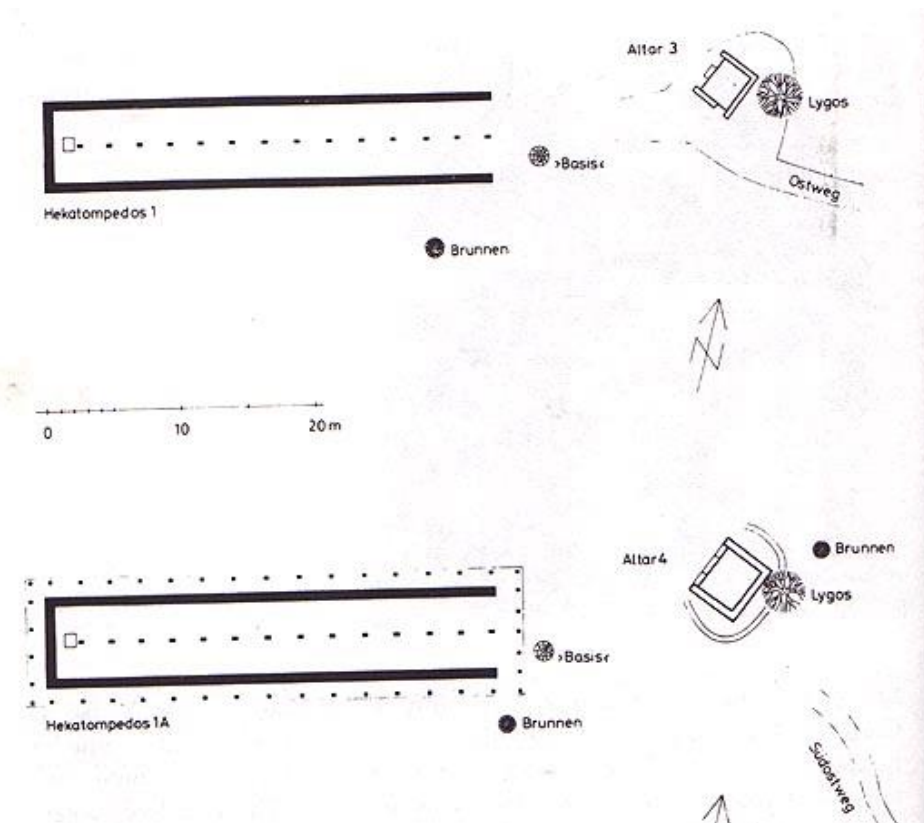
- Ραγδαία εξέλιξη, συνέχεια της ΠΕΣ
- Ίδρυση μεγάλων Ιερών, συχνά ως συνέχεια της λατρείας σε θέσεις της ΠΕΣ ή της ΥΕΧ
- Παγίωση της τυπολογίας ναϊκών και βοηθητικών κτιρίων
- Μνημειακή αρχιτεκτονική

Η αρχιτεκτονική κατά τον 7^ο αι. π.Χ.:

- *Κάτοψη*: (οριζόντια διαρρύθμιση)
- *Ανωδομή*: (όψη του κτιρίου)
- *Ρυθμός*: (σύστημα διαμόρφωσης)

Η αρχιτεκτονική κατά τον 7^ο αι. π.Χ.:

- Οριστική στροφή προς την ορθογώνια κάτοψη (ήδη από τον 8^ο αι. π.Χ.)

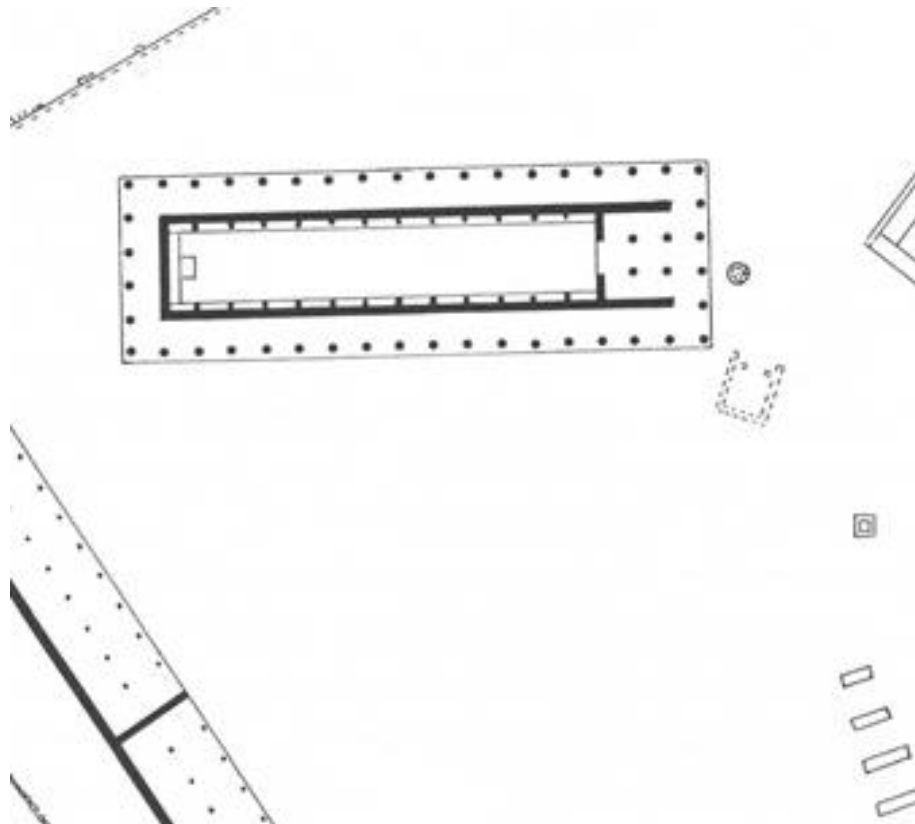
Σάμος, Ηραίον.

1^η φάση: α' μισό 8^{ου} αι. π.Χ.
Εκατόμπεδος (32,86 x 6,50 μ.)

Μεταγενέστερη προσθήκη
περιμετρικής κιονοστοιχίας.

Η αρχιτεκτονική κατά τον 7^ο αι. π.Χ.:

- Οριστική στροφή προς την ορθογώνια κάτοψη (ήδη από τον 8^ο αι. π.Χ.)

Σάμος, Ηραίον.

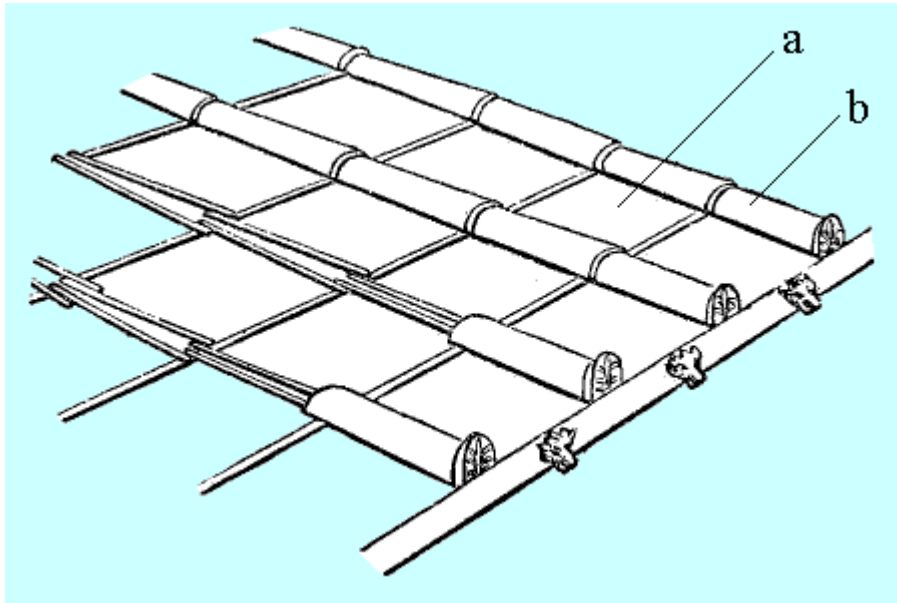
2^η φάση: β' μισό 7^{ου} αι. π.Χ.
(37,88 x 1,65 μ.)

«Δάσος κιόνων»

7^{ος} αι. π.Χ.: Διαμόρφωση πήλινης κεράμωσης

Στρωτήρ

Καλυπτήρ

«Λακωνικός» τύπος

7^{ος} αι. π.Χ.: Διαμόρφωση πήλινης κεράμωσης

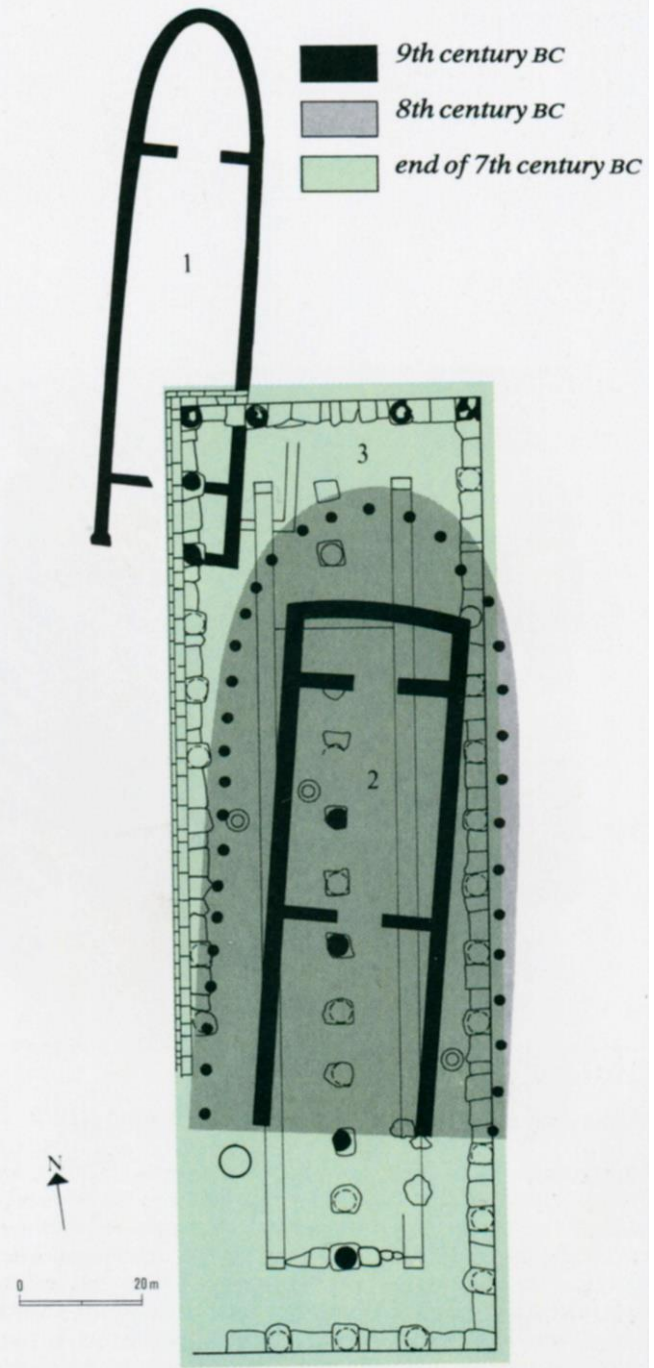
Καλυπτήρ

Στρωτήρ

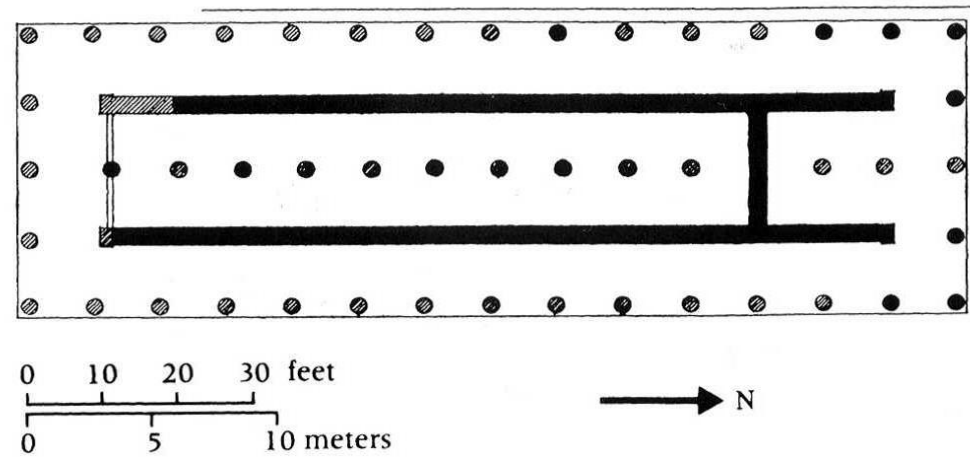
Ηγεμών

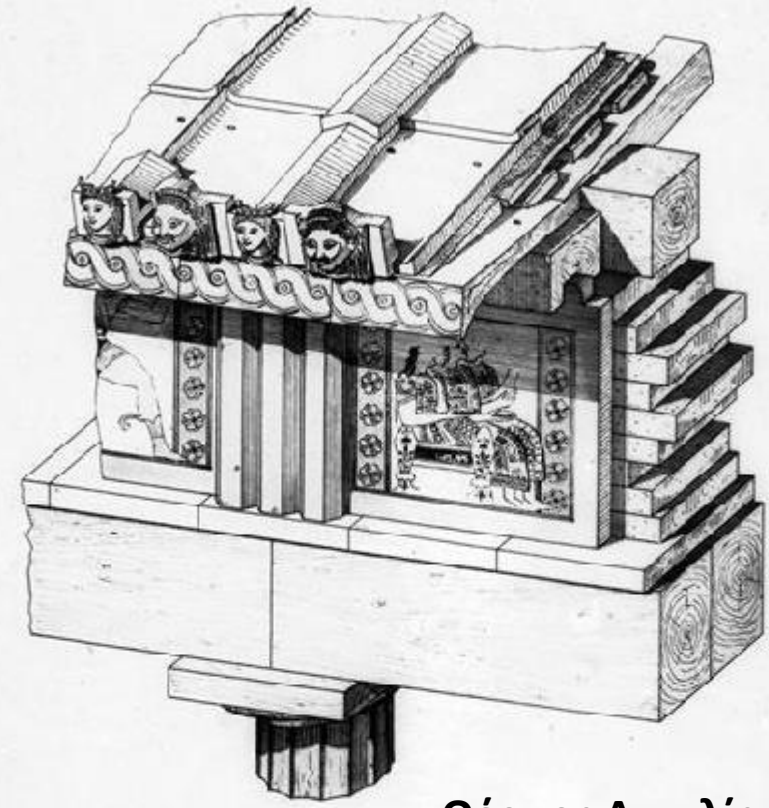
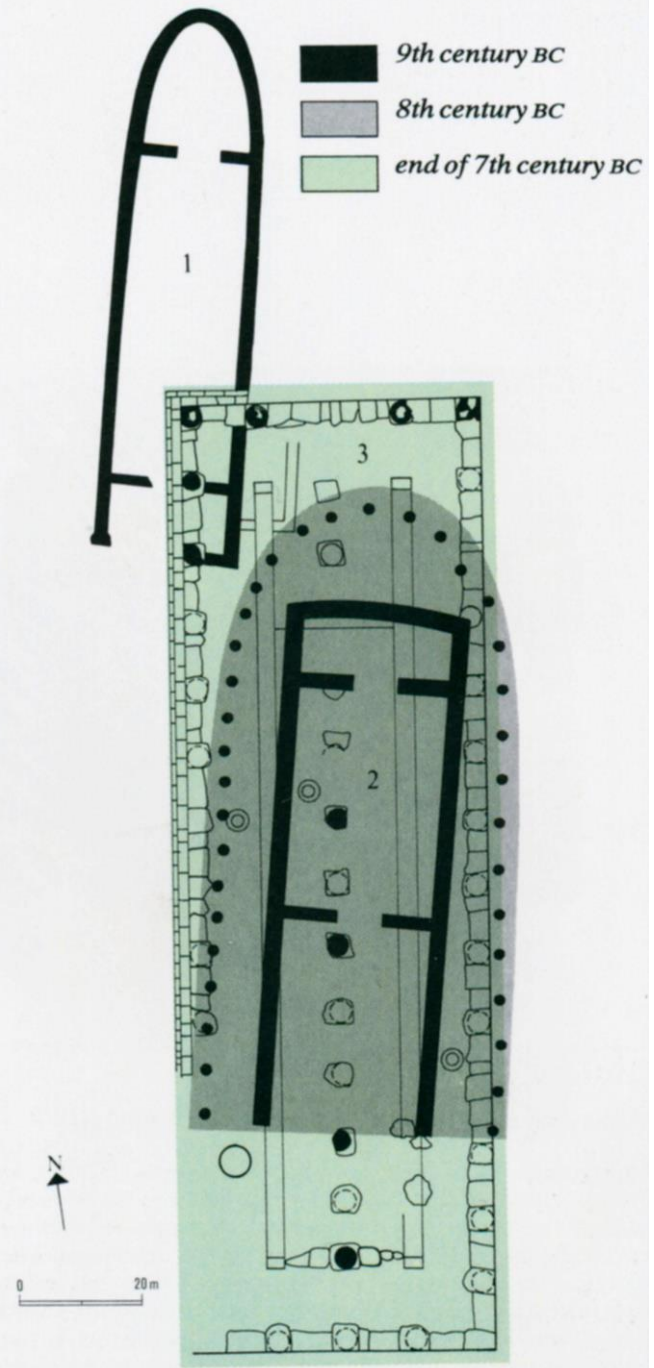

«Κορινθιακός» τύπος

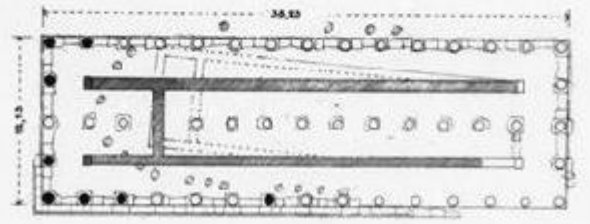

Θέρμος Αιτωλίας,
 7^{ος} αι. π.Χ.

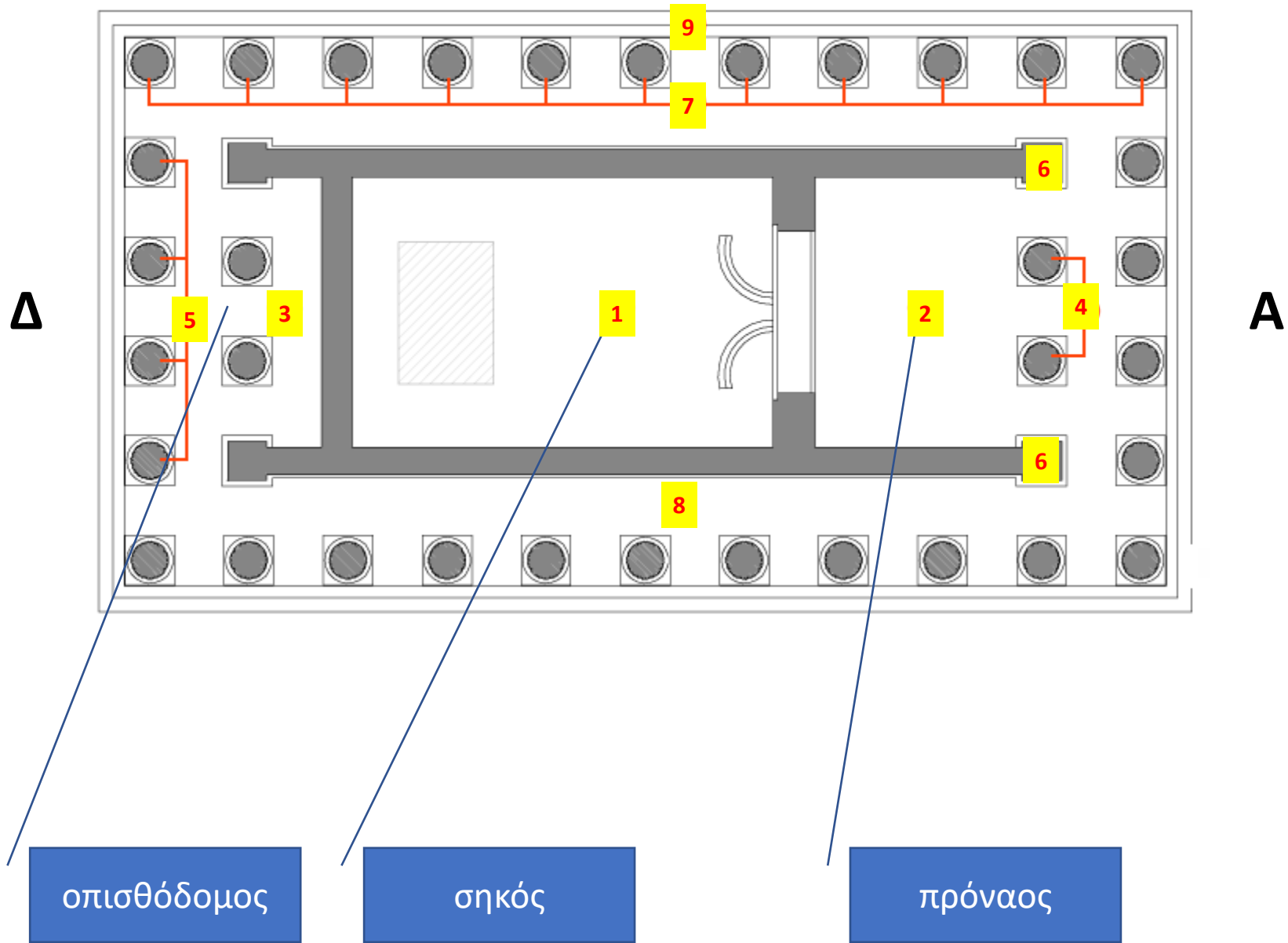

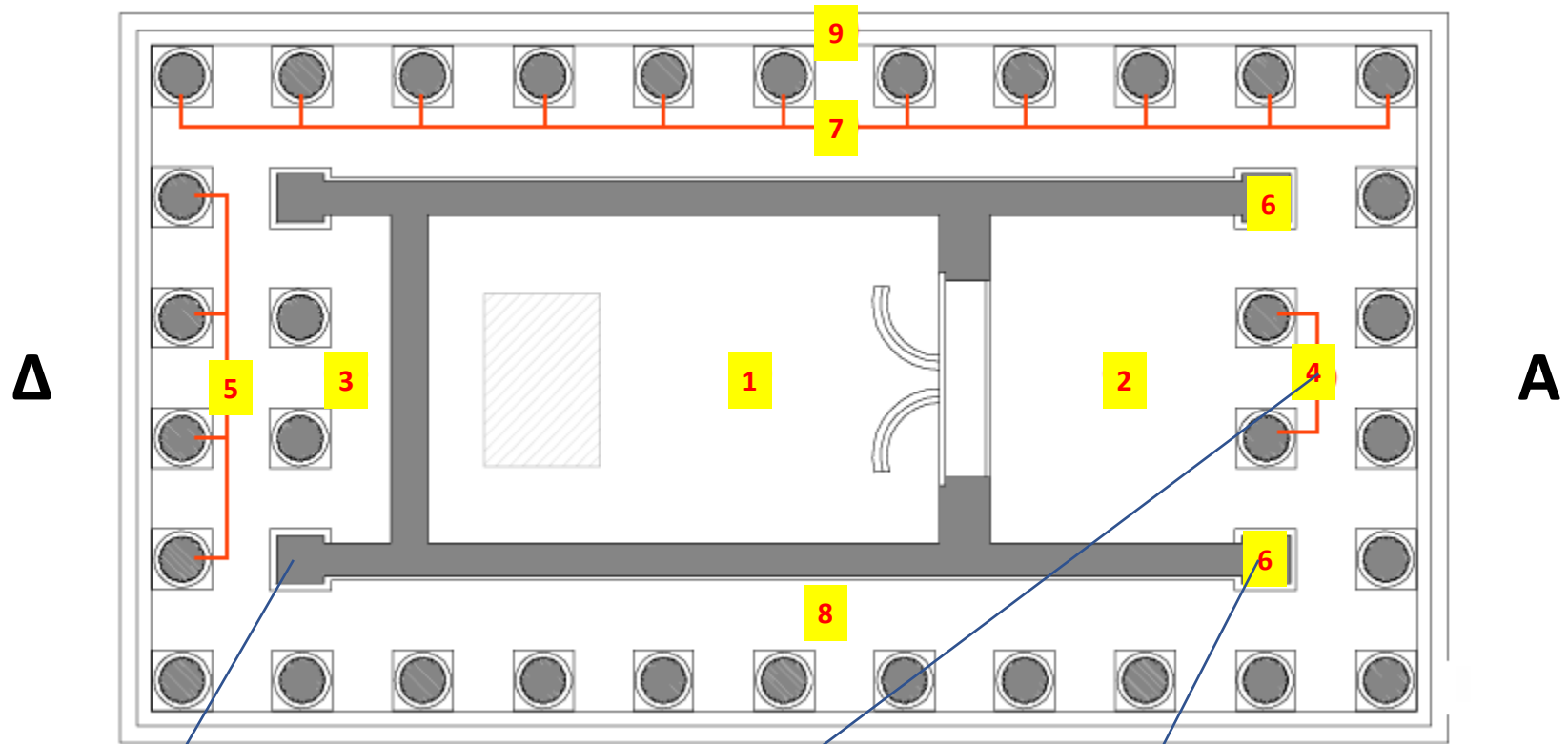

**Θέρμος Αιτωλίας,
7^{ος} αι. π.Χ.**

DER TEMPEL DER APOLLEON ZU THERMOPYLAE
 1. DER GRUNDRISS 2. DAS GEDÄULDE, VON G. SAUERHAUPT RECONSTRUIERT

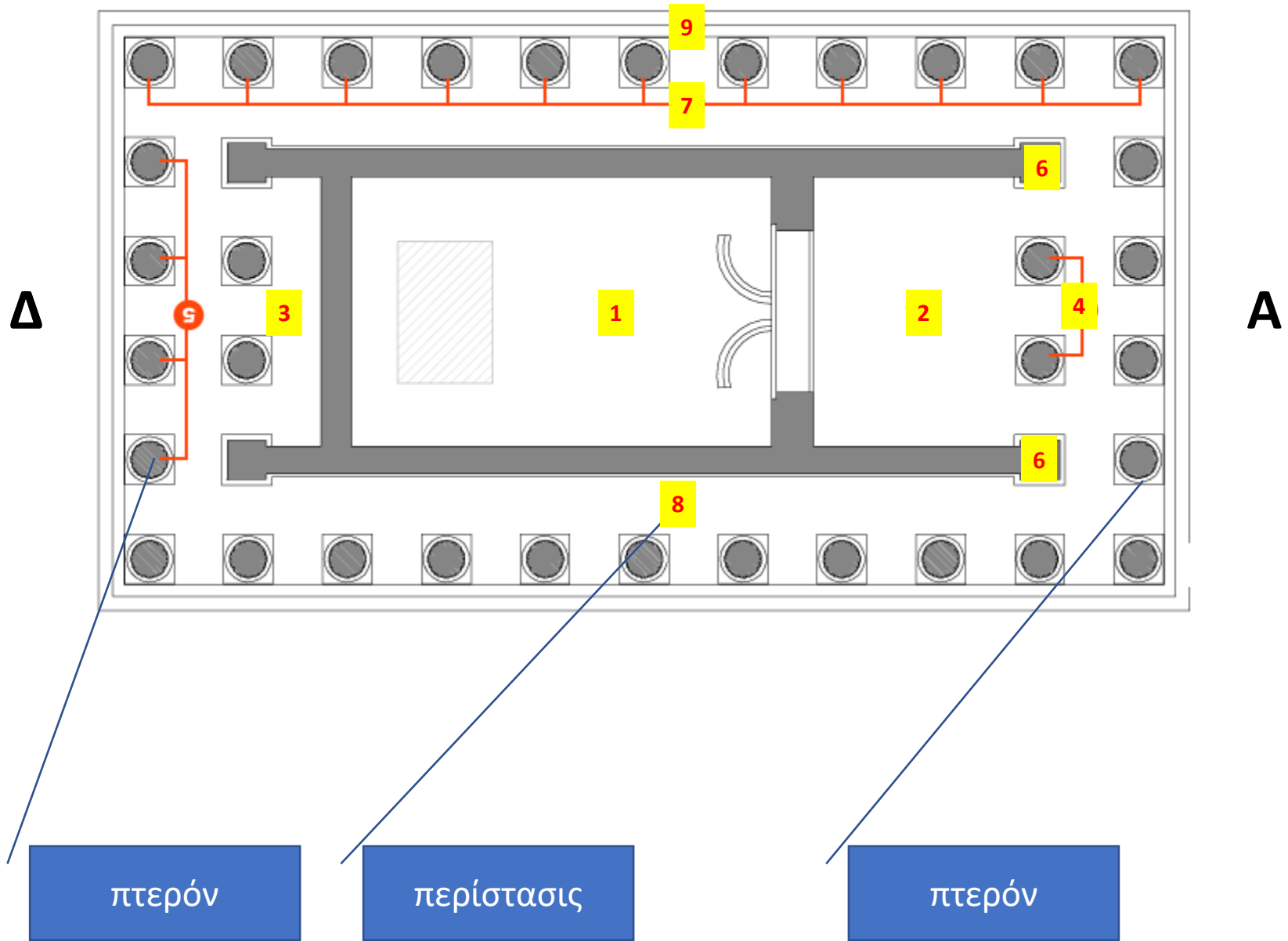

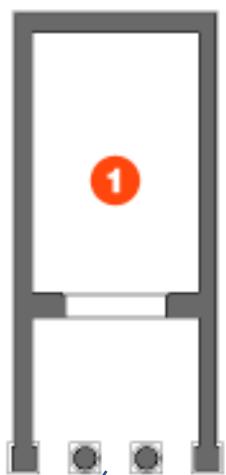

παραστάς

κίνες εν παραστάσι

παραστάς

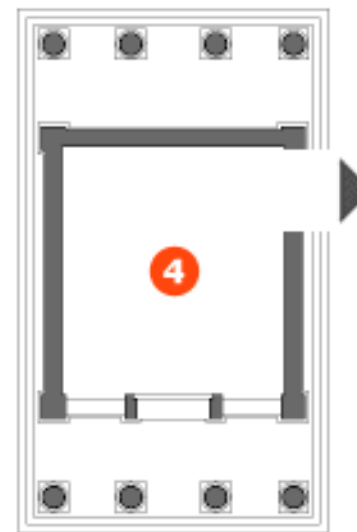
Δίστυλος εν παραστάσι

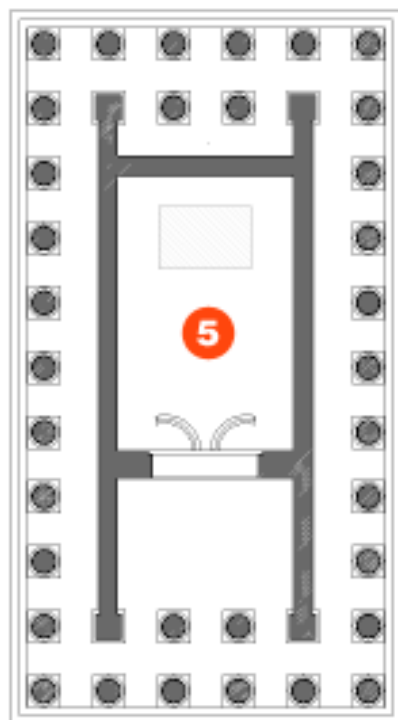
Αμφιδίστυλος εν παραστάσι

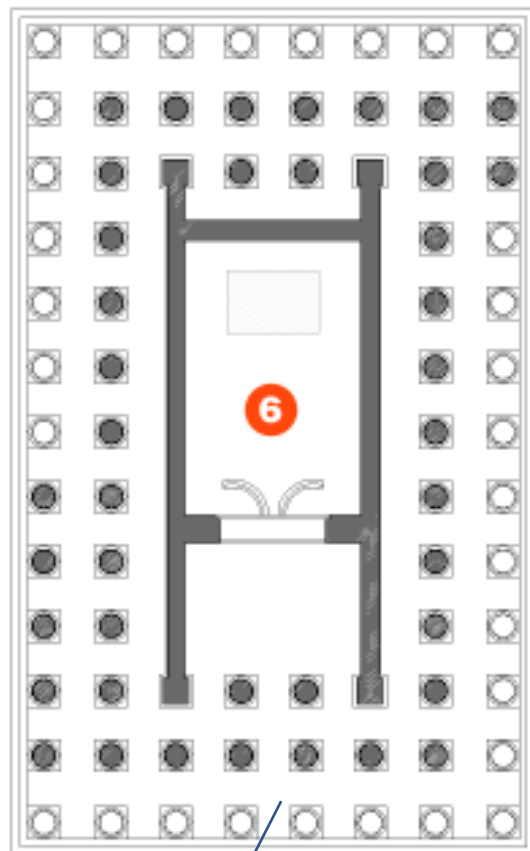
Πρόστυλος

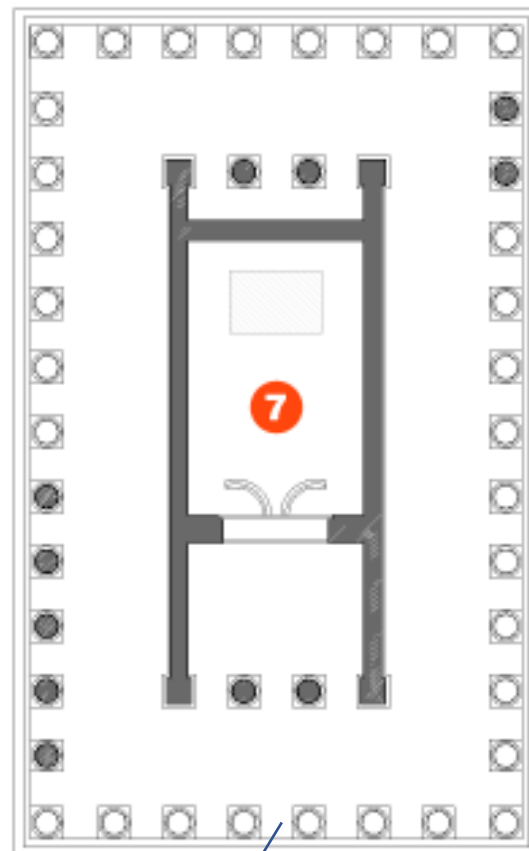
Αμφιπρόστυλος

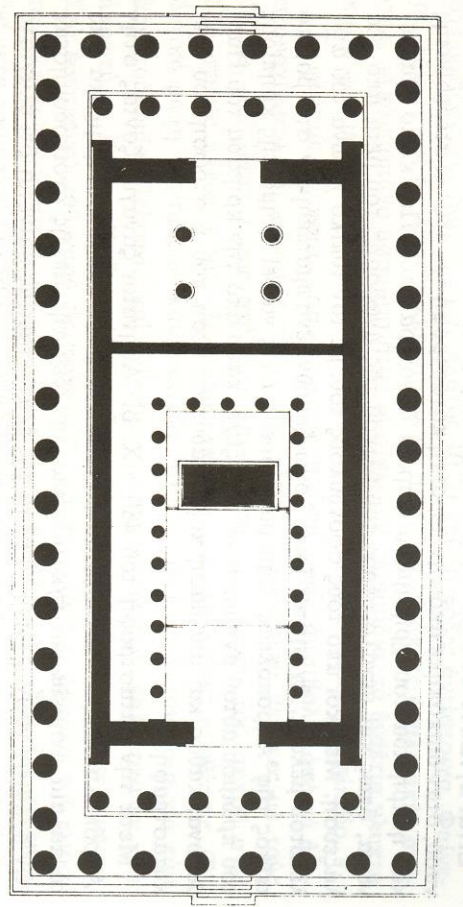
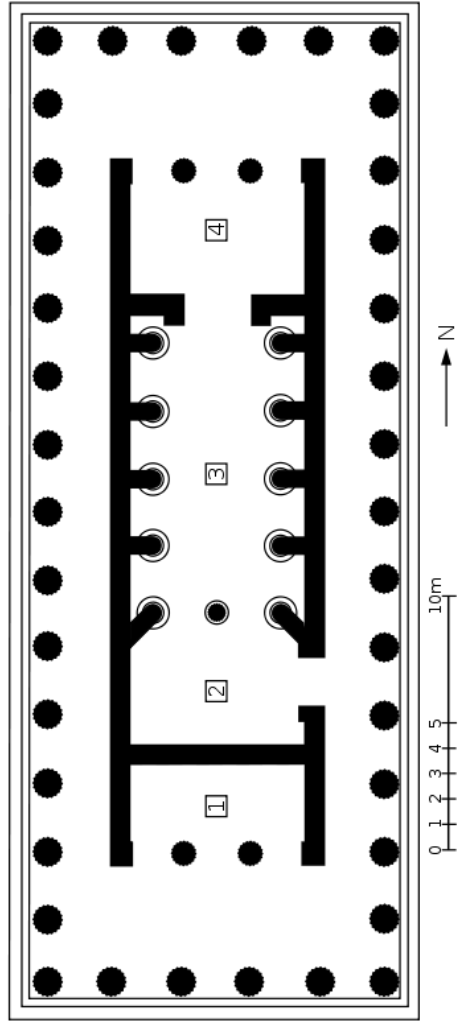
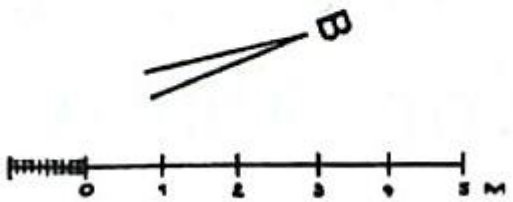
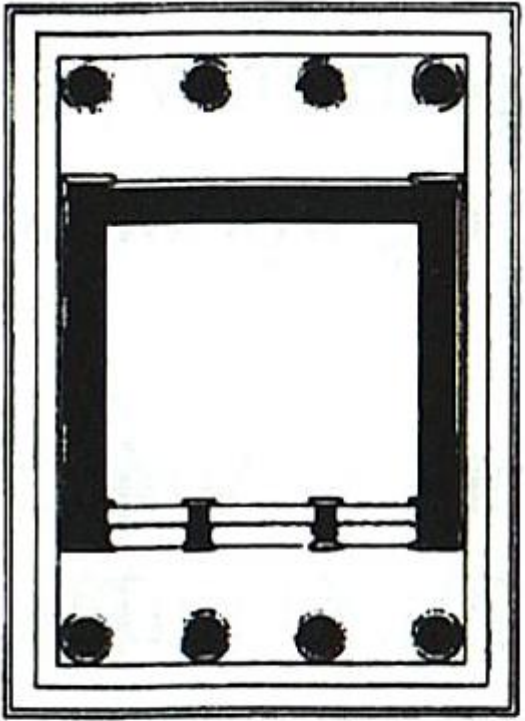
Περίπτερος

Δίπτερος

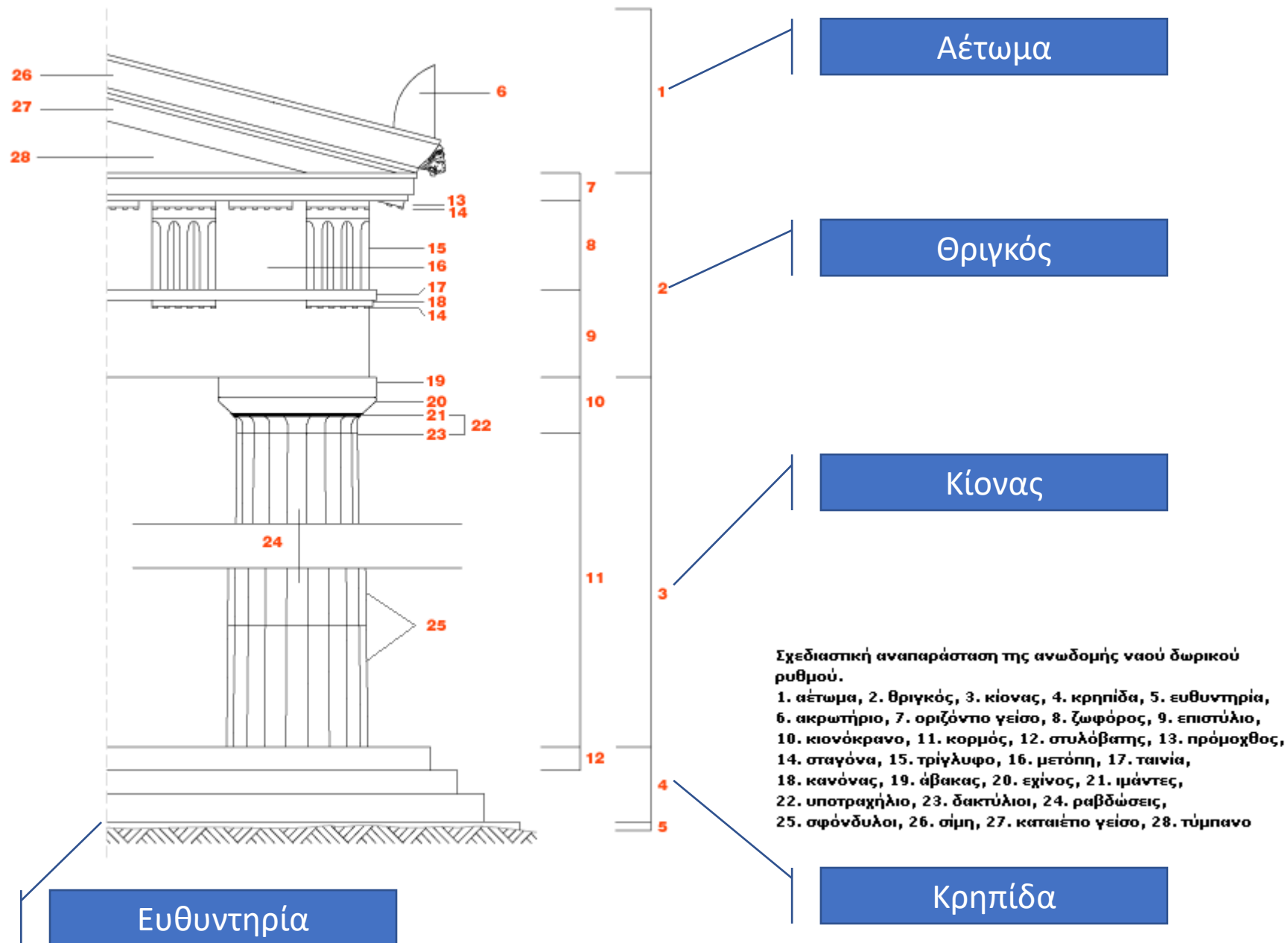

Ψευδοδίπτερος

Μορφολογία ελληνικών ναών:

- Δωρικός ρυθμός: ηπειρωτική Ελλάδα, μακρινή συγγένεια με το μυκηναϊκό παρελθόν και αιγυπτιακές επιδράσεις. Λιτός, «δωρικός».
- Ιωνικός ρυθμός: ανατολική Ελλάδα και νησιά, ανατολίζουσες επιρροές. Διακοσμητικός, επιτηδευμένος.

Αέτωμα

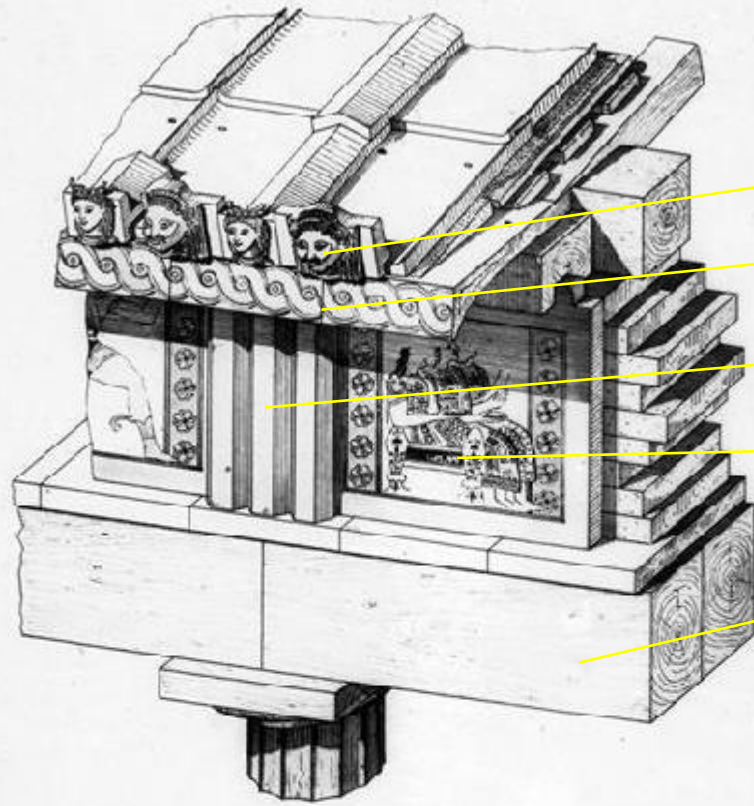
Θριγκός

Κίονας

Ευθυντηρία

Κρηπίδα

Σχεδιαστική αναπαράσταση της ανωδομής ναού δωρικού ρυθμού.
 1. αέτωμα, 2. θριγκός, 3. κίονας, 4. κρηπίδα, 5. ευθυντηρία, 6. ακρωτήριο, 7. οριζόντιο γείσο, 8. ζωφόρος, 9. επιστύλιο, 10. κιονόκρανο, 11. κορμός, 12. στυλόβατης, 13. πρόμοχθος, 14. σαγόνα, 15. τρίγλυφο, 16. μετόπη, 17. ταινία, 18. κανόνας, 19. άβακας, 20. εχίνος, 21. ιμάντες, 22. υποτραχήλιο, 23. δακτύλιοι, 24. ραβδώσεις, 25. σφόνδυλοι, 26. σίμη, 27. καταίεπο γείσο, 28. τύμπανο

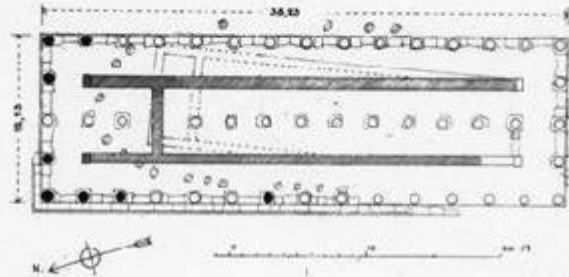
Σίμη

Οριζόντιο γείσο

Τρίγλυφος

Μετόπη

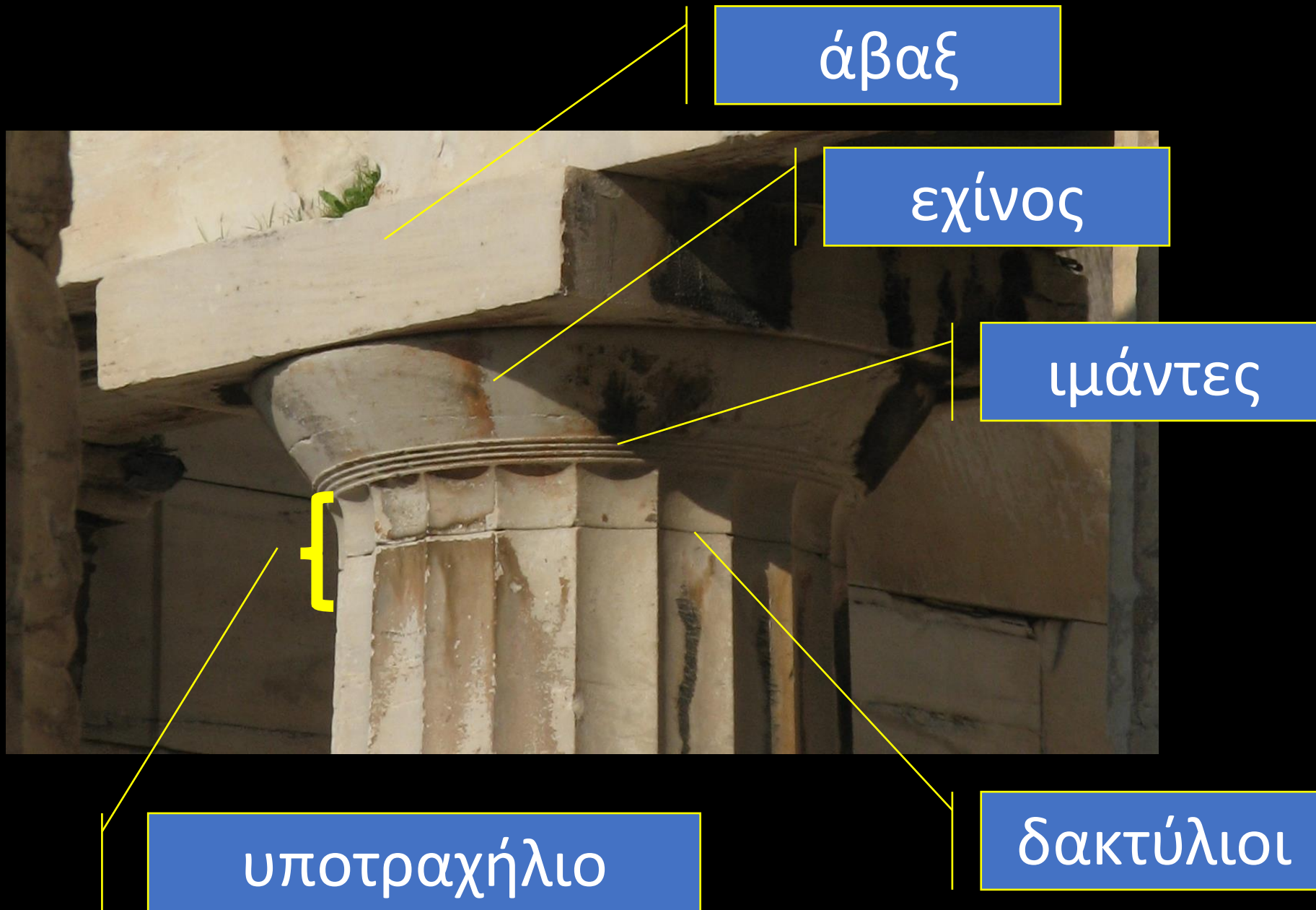
Επιστύλιο

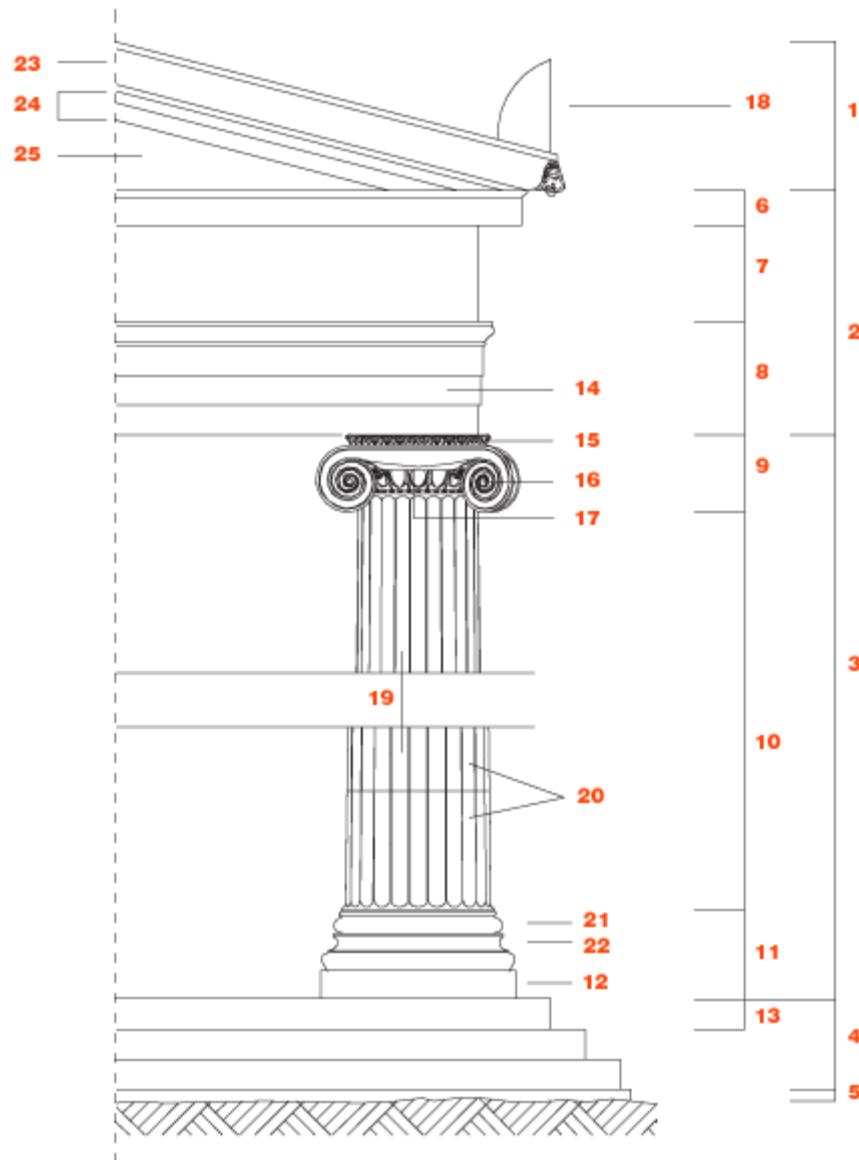

DER TEMPEL DES APOLLON ZU THERMOPYLAE

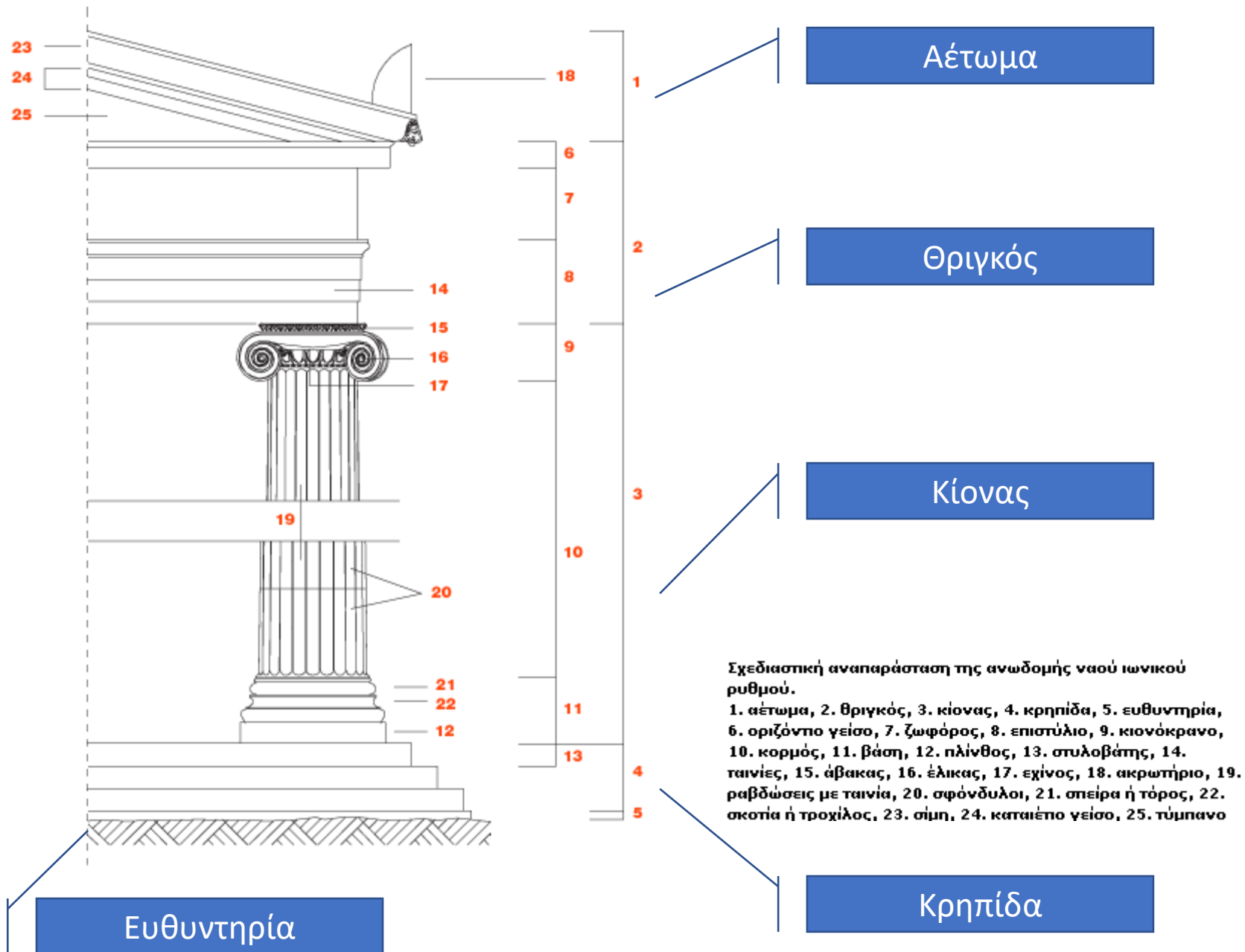
1. DER GRUNDRISS 2. DAS GEMÄLDE, VON G. CAWERAL RECONSTRUIERT

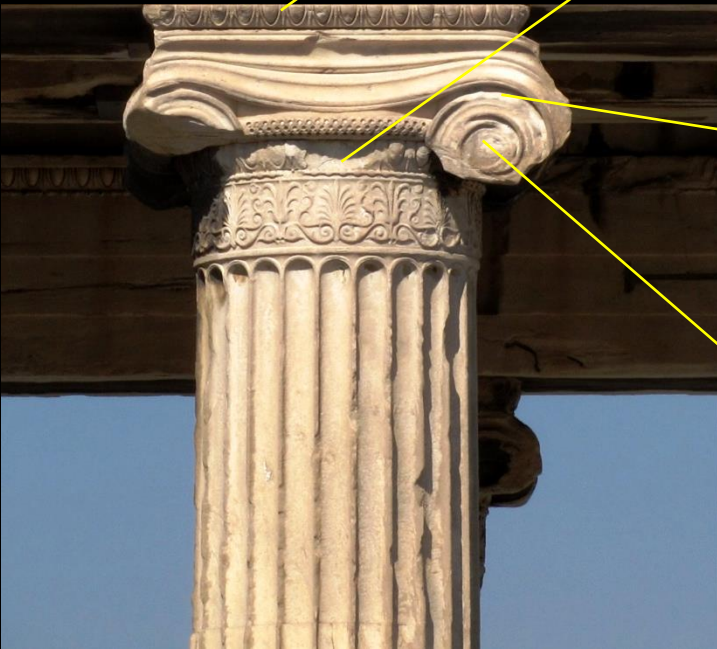

Σχεδιαστική αναπαράσταση της ανωδομής ναού ιωνικού ρυθμού.
 1. αέτωμα, 2. θριγκός, 3. κίονας, 4. κρηπίδα, 5. ευθυνηρία, 6. οριζόντιο γείσο, 7. ζωφόρος, 8. επιστύλιο, 9. κιονόκρανο, 10. κορμός, 11. βάση, 12. πλίνθος, 13. στυλοβάτης, 14. ταινίες, 15. άβακας, 16. έλικας, 17. εχίνος, 18. ακρωτήριο, 19. ραβδώσεις με ταινία, 20. σφόνδυλοι, 21. σπείρα ή τόρος, 22. σκοπία ή τροχίλος, 23. σίμη, 24. καταιέπο γείσο, 25. τύμπανο

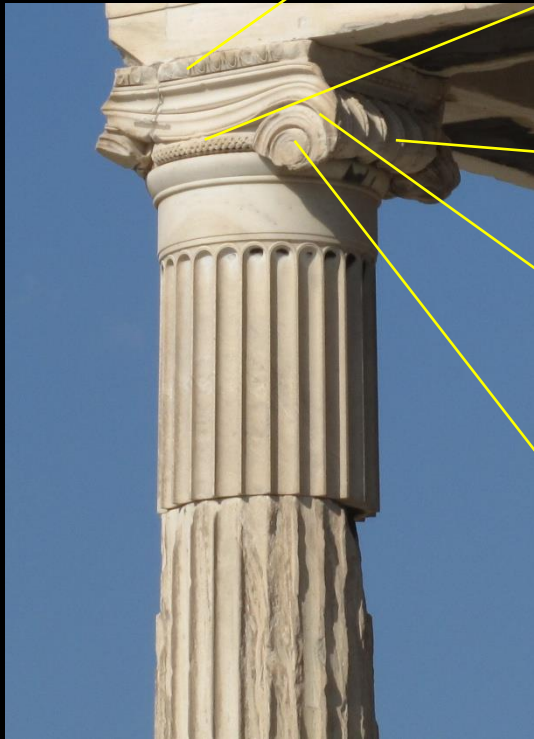
άβαξ

εχίνος

έλικες

οφθαλμοί

άβαξ

εχίνος

προσκεφάλαια

έλικες

οφθαλμοί

σπείρα

σκοτία

σπείρα

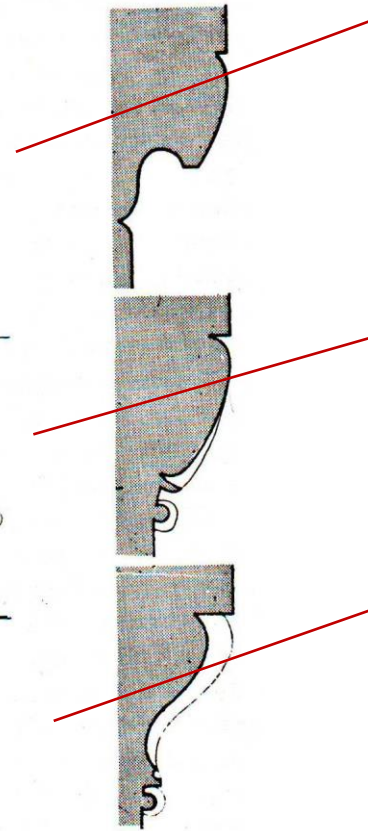
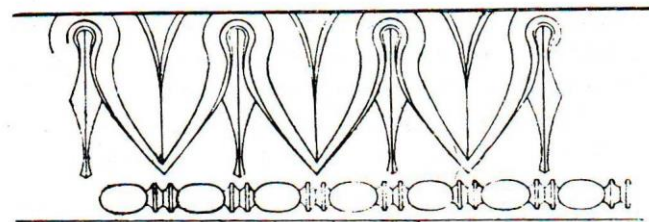
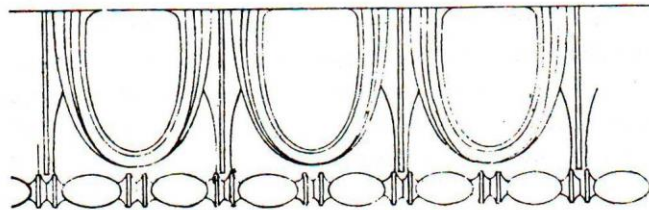
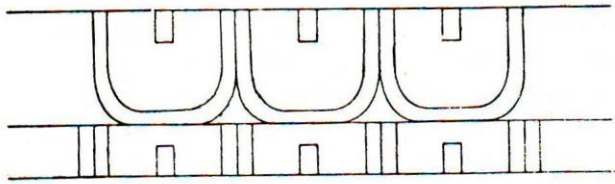

torus

τροχίλος

torus

Τύποι κυματίων:

Δωρικό

Ιωνικό

Λέσβιο

Αρχαία ελληνική θρησκεία:

Αρχαία ελληνική θρησκεία

- «Κοσμικός» χαρακτήρας:
 - Πολυθεϊσμός
 - Απουσία ιερατείου
 - Απουσία ιερών κειμένων
 - Απουσία θρησκευτικού δόγματος
 - Επικό / μυθικό υπόβαθρο
 - Αφηγηματικός / ηθικός χαρακτήρας
 - Συλλογικές επιτελέσεις

Ιερείς

- Επιλογή με κοσμικά / κοινωνικά κριτήρια
- Φύλο και ηλικία ανάλογα με τη λατρεία
- Θητεία περιορισμένου χρόνου

Ιερείς

- Επιλογή με κοσμικά / κοινωνικά κριτήρια
- Φύλο και ηλικία ανάλογα με τη λατρεία
- Θητεία περιορισμένου χρόνου

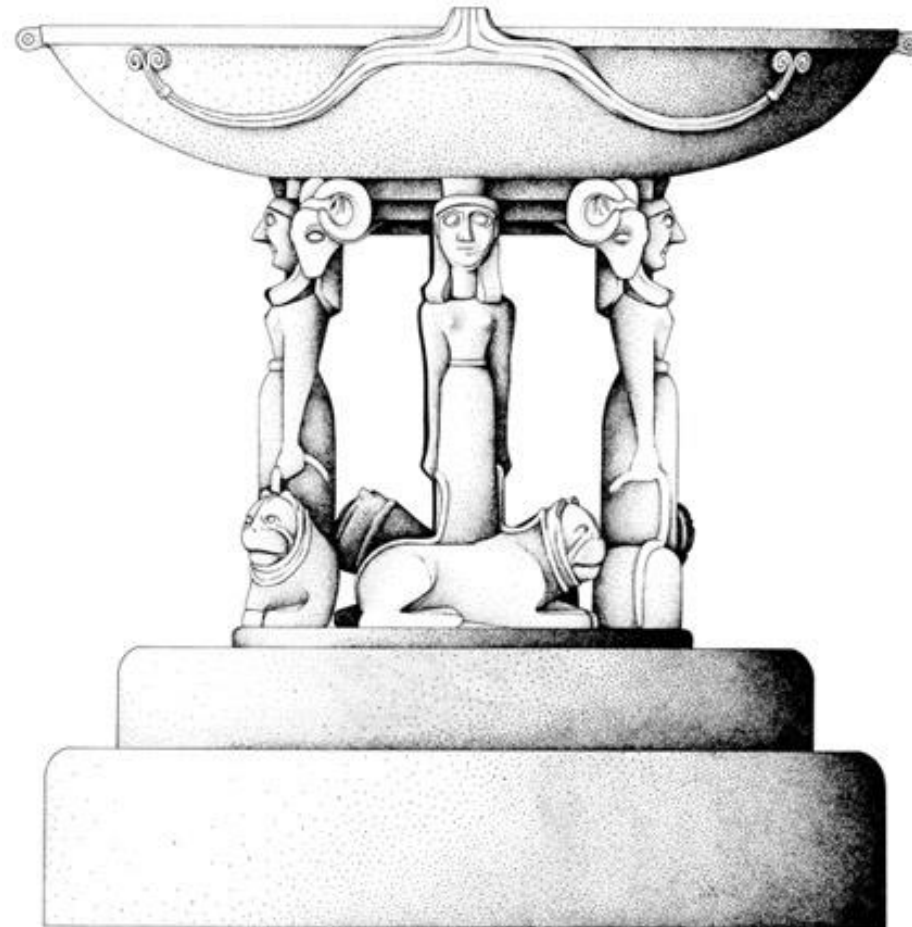
Ιερείς

- Επιλογή με κοσμικά / κοινωνικά κριτήρια
- Φύλο και ηλικία ανάλογα με τη λατρεία
- Θητεία περιορισμένου χρόνου

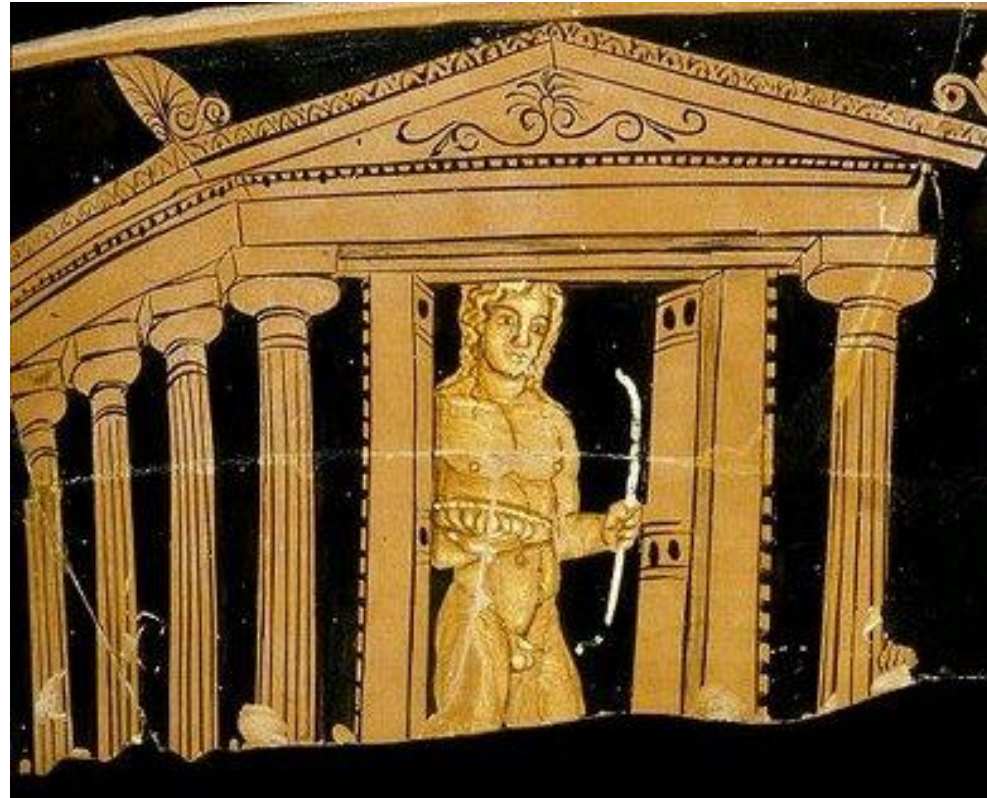
Ιερόν

- Τέμενος (>τέμνω)
- Περίβολος, πρόπυλον
- Περιρραντήριον

Λατρευτικό άγαλμα

- "Άγαλμα (>αγάλλω / αγάλλομαι)
- Κολοσσός (αρχαία, ιερή καταγωγή)
- Ξόανον (>ξέω)
- Βρέτας (>?) [το]

Αναπαραστάσεις Θνητών

- *Άγαλμα (>αγάλλω / αγάλλομαι)*
- *Άνδριάς*
- *Είκών*
- *Εικονιστικός ανδριάς*

